

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **O. Z.**, zastoupeného Mgr. Annou Větrovskou, advokátkou se sídlem Václavské náměstí 17, 110 00 Praha 1, proti žalované **Policii České republiky, Správě hlavního města Prahy**, se sídlem Kongresová 2/1666, 140 21 Praha 4, proti fiktivnímu rozhodnutí Policie ČR, Obvodního ředitelství Praha II, o žádosti žalobce ze dne 23. 12. 2003 o poskytnutí informací a proti fiktivnímu rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání žalobce a potvrzení fiktivního rozhodnutí Policie ČR, Obvodního ředitelství Praha II, o žádosti žalobce ze dne 23. 12. 2003 o poskytnutí informací, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2005, č. j. 7 Ca 27/2004 - 54,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2005, č. j. 7 Ca 27/2004 - 54, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal dne 23. 12. 2003 žádost podle § 13 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o poskytnutí informace o obsahu spisu skupiny kontroly a stížností Obvodního ředitelství Policie České republiky Praha 5 (jehož působnost přešla od 1. 1. 2004 na nově zřízené Obvodní ředitelství Policie České republiky Praha II), č. j. OR5-134/SKS-ST-2003. Patnáctidenní lhůta pro vyřízení žádosti uplynula dne 7. 1. 2004. Dne 9. 1. 2004 podal žalobce odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí informace nastolenému právní fikcí podle § 15 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. O tomto odvolání žalovaná nijak nerozhodla. Dne 16. 1. 2004 pak bylo žalobci doručeno rozhodnutí Obvodního ředitelství Policie české republiky Praha 5 ze dne 29. 12. 2003, podané k poštovní přepravě dne 8. 1. 2004, o jeho žádosti ze dne 23. 12. 2003.

Žalobce brojil proti fiktivnímu rozhodnutí žalované o zamítnutí odvolání a potvrzení fiktivního rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalobou, kterou Městský soud v Praze usnesením ze dne 28. 11. 2005, č. j. 7 Ca 27/2004 - 54, odmítl. Své rozhodnutí zdůvodnil tím, že zákon o svobodném přístupu k informacím nestanoví, že ve lhůtě pro vyřízení žádosti o poskytnutí informace má být rozhodnutí rovněž doručeno; postačí, je-li vydáno. K výkladu okamžiku vydání rozhodnutí pak městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2005, č. j. 2 Afs 162/2004 - 123. Městský soud proto dospěl k závěru, že v případě rozhodnutí Obvodního ředitelství Policie České republiky Praha 5 ze dne

29. 12. 2003 lze spolehlivě dovodit, že k jeho vydání došlo ve lhůtě pro vydání žádosti. K fikci vydání rozhodnutí tedy nedošlo, a tato absence fiktivního rozhodnutí zakládá neodstranitelnou podmínku řízení.

Ve včas podané kasační stížnosti žalobce tvrdí, že na řízení podle § 15 a § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím se vztahuje správní řád, podle jehož § 51 odst. 1 se rozhodnutí účastníkovi řízení oznamuje dnem písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí, přičemž den doručení rozhodnutí je dnem jeho oznámení. Z ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím přitom nelze dovodit, že by se toto ustanovení správního řádu na řízení podle § 15 a § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím nevztahovalo.

Podle názoru žalobce je pro posouzení dodržení lhůty k vydání rozhodnutí podle § 15 a § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím podle ustálené judikatury rozhodný okamžik doručení rozhodnutí. Na podporu svého tvrzení pak uvádí rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2004, č. j. 5 A 16/2002 - 43 a některá další rozhodnutí jiných soudů.

Žalobce dále uvádí, že k samotnému odeslání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně došlo teprve dne 8. 1. 2004, tedy až poté, kdy dne 7. 1. 2004 marně uplynula lhůta pro vydání rozhodnutí. Je proto naprosto nepochybné, že správní orgán prvního stupně lhůtu pro vydání rozhodnutí nedodržel, když v této lhůtě rozhodnutí žalobci neoznámil, nedoručil a dokonce ani neodeslal.

Jelikož žalovaná nerozhodla o odvolání podaném dne 9. 1. 2004, nastala uplynutím 15 dnů od jeho předložení fikce, že odvolání bylo zamítnuto a fiktivní rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno.

Žalobou napadená fiktivní rozhodnutí proto existují a soud neměl důvod žalobu proti nim odmítat. Pokud tak učinil, je takové rozhodnutí soudu nezákonné a představuje odepření spravedlnosti, jakož i práva na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod).

Žalobce proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti v poskytnuté lhůtě nevyjádřila.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 15 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím ve znění účinném v době rozhodování žalovaného jestliže orgán ve lhůtě pro vyřízení žádosti neposkytl informace či nevydal rozhodnutí podle § 15 odst. 1, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým informace odepřel. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne, kdy uplynula lhůta pro vyřízení žádosti. Podle § 16 odst. 3 téhož zákona rozhodne odvolací orgán o odvolání do 15 dnů od předložení odvolání povinným subjektem. Jestliže v uvedené lhůtě o odvolání nerozhodl, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil; za den doručení tohoto rozhodnutí se považuje den následující po uplynutí lhůty pro vyřízení odvolání.

Předmětná ustanovení zakotvují v právním řádu možnost tzv. fiktivních rozhodnutí správních orgánů, která mají zamezit jejich nečinnosti případně průtahům v řízení o poskytnutí informace. Zdejší soud se k právní otázce okamžiku vydání rozhodnutí podle zákona o svobodném přístupu k informacím, již vyjádřil v rozsudku ze dne 14. 12. 2004, č. j. 5 A 16/2002 - 43. Nejvyšší správní soud zde uvedl, že „rozhodnutí ve smyslu § 15 odst. 4 věta první zákona o informacích je „vydáno“, jestliže je v uvedené lhůtě doručeno žadateli o informaci jeho písemné vyhotovení. Tento výklad je nutný proto, aby se žadatel mohl seznámit s jeho obsahem a také vůbec zjistit, zda jsou splněny podmínky pro fikci rozhodnutí, a tím i podmínky pro podání opravného prostředku či správní žaloby proti tomuto fiktivnímu rozhodnutí“.

Nejvyšší správní soud nevidí důvod, proč by se měl od výkladu provedeném v citovaném rozhodnutí odchýlit. V právě projednávané věci je nesporné, že lhůta pro rozhodnutí o žádosti žalobce o poskytnutí informace uplynula dne 7. 1. 2004; Obvodní ředitelství Policie České republiky Praha 5 přitom své rozhodnutí v této věci doručilo žalobci až dne 16. 1. 2004. Lhůta k poskytnutí informace tak byla v souladu s citovaným právním názorem promeškána a ex lege byla založena fikce rozhodnutí o odepření informace. Doručení rozhodnutí dne 16. 1. 2004 je pak v tomto ohledu bez právního významu. Podal-li poté žalobce odvolání, na které žalovaný vůbec nereagoval, nastala i zde fikce rozhodnutí o zamítnutí odvolání a potvrzení fiktivního rozhodnutí Obvodního ředitelství Policie České republiky Praha 5. Podmínky řízení tak byly naplněny a městský soud pochybil, když žalobu proti fiktivním rozhodnutím odmítl. Dovolává-li se městský soud rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2005, č. j. 2 Afs 162/2004 - 123, je vhodné podotknout, že toto rozhodnutí se týkalo daňového řízení podle daňového řádu, tedy problematiky zcela odlišné od projednávané věci.

Ani případné úvahy o judikatorním odklonu v tom smyslu, že by patnáctidenní lhůta k poskytnutí informace byla považována za lhůtu procesní, a tudíž by k jejímu dodržení postačovalo podat příslušné rozhodnutí o poskytnutí či odepření informace k poštovní přepravě, kdy v projednávaném případě nebyly významné. Obvodní ředitelství Policie České republiky Praha 5 totiž své rozhodnutí podalo k poštovní přepravě až dne 8. 1. 2004, tj. po uplynutí zákonné patnáctidenní lhůty, takže odchýlení se od doposud zastávaného právního názoru by na věc samou nemělo žádný vliv; fikce negativních rozhodnutí by i v tomto případě nastaly.

Žalobce se svými námitkami tedy uspěl; Nejvyšší správní soud proto zrušil napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude městský soud vázán názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu. V novém řízení rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2007

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu

